

บทที่ 4

การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการเงินและ การคลังของรัฐบาลของประเทศไทย

ในบทนี้จะทำการวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการเงิน และการคลัง ซึ่งการดำเนินนโยบายการเงิน และการคลังของรัฐบาลเป็นการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงการแก้ไขปัญหา และสร้างเสถียรภาพให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ

4.1 การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลของประเทศไทย

การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล มีความสำคัญต่อการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงการแก้ไขปัญหา และสร้างเสถียรภาพให้เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ โดยการดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล สามารถดำเนินการผ่านการใช้จ่าย การจัดเก็บรายได้ และการก่อหนี้สาธารณะ

4.1.1 การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลผ่านการใช้จ่าย

การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลผ่านการใช้จ่ายในครั้งนี้ จะทำการแบ่งการวิเคราะห์ เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกจะทำการวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ โดยจะทำการจำแนกตามลักษณะต่างๆ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย การจำแนกตามลักษณะงาน และการจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ การจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน และส่วนที่สองจะทำการวิเคราะห์รายจ่ายประจำปีงบประมาณจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน การเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ และการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 และส่วนที่สามจะทำการเปรียบเทียบการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 ดังนี้

1. การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ

1.1 การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย

การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย เป็นจัดสรรเพื่อดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตามงบรายจ่ายที่สำคัญ ดังนี้

งบบุคลากร รายจ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐ เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน พนักงานราชการ

งบดำเนินงาน รายจ่ายเพื่อการบริหารและดำเนินงาน เช่น ค่าตอบแทน วัสดุ และสาธารณูปโภค

งบลงทุน รายจ่ายเพื่อการลงทุน เช่น ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

งบเงินอุดหนุน รายจ่ายเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชนและนิติบุคคลต่างๆ ซึ่งจำแนกรายจ่ายเป็น งบบุคลากร งบดำเนินงาน และงบลงทุน

งบรายจ่ายอื่น รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะงบรายจ่ายใด หรือสำนักงานประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายจากงบรายจ่ายนี้ ซึ่งจำแนกรายจ่ายเป็น งบบุคลากร งบดำเนินงาน และงบลงทุน

จากตารางที่ 4.1 แสดงการจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่ายในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,660,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 93,800.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งพบว่างบบุคลากรได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณบุคลากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 8.2 รองลงมาคืองบรายจ่ายอื่นได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.5 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณงบรายจ่ายอื่นประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.7

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีงบประมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6 โดยการจัดสรรงบประมาณบุคลากรได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่ายในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม งบรายจ่าย	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. งบบุคลากร	385,639.30	426,606.90	461,376.30	34,769.40	8.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	28.4	27.2	27.8		
2. งบดำเนินงาน	115,418.80	141,330.70	157,097.50	15,766.80	11.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.5	9	9.5		
3. งบลงทุน	137,991.20	179,594.30	185,224.60	5,630.30	3.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.1	11.5	11.1		
4. งบเงินอุดหนุน	344,492.50	370,976.70	416,223.30	45,246.60	12.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	25.3	23.7	25.1		
5. งบรายจ่ายอื่น	376,458.20	447,691.40	440,078.30	-7,613.10	-1.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	27.7	28.6	26.5		
รวมทั้งสิ้น	1,360,000.00	1,566,200.00	1,660,000.00	93,800.00	6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.2 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน

การจำแนกตามลักษณะงาน เป็นการแสดงงบประมาณรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของรัฐบาล โดยยึดถือหลักการในการจำแนกรายจ่ายรัฐบาลของสำนักงานสถิติแห่งสหประชาชาติ

จากตารางที่ 4.2 แสดงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่างบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,660,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณจำแนกตามลักษณะงาน พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 93,800.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งพบว่าการบริการชุมชนและสังคมได้รับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 41.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งในส่วนนี้ด้านการศึกษาได้งบประมาณ มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณการศึกษาประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2.2 รองลงมาคือด้านสาธารณสุข ได้งบประมาณคิดเป็น

สัดส่วนร้อยละ 9.3 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณการสาธารณสุขประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 3.4

ดังนั้นจะเห็นได้ว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามลักษณะงาน พ.ศ. 2551 มีงบประมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6 โดยงบประมาณการบริการชุมชนและสังคมได้รับงบประมาณมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด และจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อการศึกษามากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 4.2 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงานในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	
1. การบริหารทั่วไป	241,660.90	284,170.10	325,881.10	41,711.00	14.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	17.8	18.2	19.6		
1.1 การบริหารทั่วไปของรัฐ	78,696.20	81,842.40	91,581.90	9,739.50	11.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.8	5.3	5.5		
1.2 การป้องกันประเทศ	85,107.60	114,696.20	141,265.80	26,569.60	23.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.3	7.3	8.5		
1.3 การรักษาความสงบภายใน	77,857.10	87,631.50	93,033.40	5,401.90	6.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.7	5.6	5.6		
2. การบริการชุมชนและสังคม	543,505.30	655,123.20	694,885.60	39,762.40	6.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	39.9	41.8	41.9		
2.1 การศึกษา	295,622.80	355,241.10	363,164.20	7,923.10	2.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	21.7	22.7	21.9		
2.2 การสาธารณสุข	101,040.50	148,704.50	153,825.40	5,120.90	3.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	7.4	9.5	9.3		
2.3 การสังคมสงเคราะห์	95,559.50	112,398.80	115,085.90	2,687.10	2.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	7.1	7.2	6.9		
2.4 การเคหะและชุมชน	41,339.20	25,689.40	49,195.80	23,506.40	91.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3	1.6	3		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

(ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
2.5 การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	9,943.30	13,089.40	13,614.30	524.9	4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.7	0.8	0.8		
3. การเศรษฐกิจ	339,783.50	332,282.90	321,879.70	-10,403.20	-3.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	25	21.2	19.4		
3.1 การซื้อเพลิงและพลังงาน	2,238.30	2,846.80	3,204.10	357.3	12.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.2	0.2	0.2		
3.2 การเกษตร	70,806.40	107,374.90	89,334.10	-18,040.80	-16.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.2	6.9	5.4		
3.3 การเหมืองแร่ ทรัพยากรธรณี					
การอุตสาหกรรมและการโยธา	8,026.50	11,096.10	10,708.70	-387.4	-3.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.6	0.7	0.6		
3.4 การคมนาคมขนส่ง					
และสื่อสาร	84,519.90	84,166.90	79,192.90	-4,974.00	-5.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.2	5.4	4.8		
3.5 การบริการเศรษฐกิจอื่น	174,192.40	126,798.20	139,439.90	12,641.70	10
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	12.8	8.1	8.4		
4. อื่น ๆ	235,050.30	294,623.80	317,353.60	22,729.80	7.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	17.3	18.8	19.1		
4.1 การดำเนินงานอื่น	235,050.30	294,623.80	317,353.60	22,729.80	7.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	17.3	18.8	19.1		
รวมทั้งสิ้น	1,360,000.00	1,566,200.00	1,660,000.00	93,800.00	6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.3 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจตามระบบ Government Finance Statistics (GFS)

การจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ เป็นการจำแนกงบประมาณรายจ่ายเพื่อแสดงให้เห็นผลทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของรัฐบาล โดยจำแนกเป็นรายจ่ายลงทุน และรายจ่ายประจำ รายจ่ายลงทุน หมายถึง การใช้จ่ายเพื่อจะสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจ และรายจ่ายเพื่อการได้มาซึ่งครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งถือว่าเป็นรายจ่ายเพื่อการสะสมทุนของหน่วยราชการ รายจ่ายประจำหมายถึง รายจ่ายเพื่อใช้ในการบริหารงานประจำ เป็นรายจ่ายประเภทเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดซื้อบริการและสิ่งของที่ไม่เป็นสินทรัพย์ประเภททุน

จากตารางที่ 4.3 แสดงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจตามระบบในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่างบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,660,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 93,800.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งพบว่ารายจ่ายประจำ ได้งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.50 ซึ่งในส่วนนี้รายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการในส่วนของเงินเดือนและค่าจ้างได้งบประมาณมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณเงินเดือนและค่าจ้างประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 8.10 รองลงมาคือรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการอื่นๆ ได้งบประมาณคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.1 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายในการซื้อสินค้าและบริการอื่นๆ ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่า เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 17.40

ดังนั้นจะเห็นได้ว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ พ.ศ. 2551 มีงบประมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6 โดยงบประมาณรายจ่ายประจำได้รับงบประมาณมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด และจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.6 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 4.3 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจตามระบบในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม ลักษณะเศรษฐกิจ	ปีงบประมาณ				
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. รายจ่ายประจำ	958,477.00	1,135,988.10	1,209,546.80	73,558.70	6.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	70.5	72.5	72.8		
1.1 รายจ่ายเพื่อซื้อสินค้า และบริการ	638,230.60	728,602.30	808,513.30	79,911.00	11
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	46.9	46.5	48.6		
1.1.2 เงินเดือนและค่าจ้าง	426,201.10	457,825.40	495,081.60	37,256.20	8.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	31.3	46.5	29.8		
1.1.3 เงินสมทบของนายจ้าง	24,278.00	28,216.50	28,640.00	423.5	1.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.8	1.8	1.7		
1.1.4 รายจ่ายในการซื้อสินค้า และบริการอื่นๆ	187,751.50	242,560.40	284,791.70	42,231.30	17.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	13.8	15.5	17.1		
1.2 รายจ่ายดอกเบี้ย	96,370.30	116,505.90	124,134.20	7,628.30	6.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	7.1	7.4	7.5		
1.2.1 รายจ่ายดอกเบี้ย ภายในประเทศ	87,707.40	108,137.60	120,750.50	12,612.90	11.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.5	6.9	7.3		
1.2.2 รายจ่ายดอกเบี้ย ต่างประเทศ	8,662.90	8,368.30	3,383.70	-4,984.60	-59.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.6	0.5	0.2		
1.3 เงินอุดหนุน และเงินโอนประจำ	139,327.40	168,261.20	161,984.70	-6,276.50	-3.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.3	10.8	9.8		
1.3.1 เงินอุดหนุน	14,898.80	42,492.10	24,457.70	-18,034.40	-42.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.1	2.8	1.5		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม ลักษณะเศรษฐกิจ	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
- เงินอุดหนุนรัฐวิสาหกิจ ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	11,467.80	17,792.20	13,568.20	-4,224.00	-23.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.9	1.2	0.8		
- เงินอุดหนุนสถาบันการเงิน	2,864.30	24,694.50	10,884.50	-13,810.00	-55.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.2	1.6	0.7		
- เงินอุดหนุน แก่หน่วยธุรกิจอื่นๆ	566.7	5.4	5	-0.4	-7.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0	0	0		
1.3.2 เงินโอน	124,428.60	125,769.10	137,527.00	11,757.90	9.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	9.2	8	8.3		
- เงินโอนที่ให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	31,312.20	31,524.50	37,328.60	5,804.10	18.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.3	2	2.2		
- เงินโอนที่ให้แก่สถาบันที่ ไม่หวังผลกำไร	11,739.40	13,783.00	16,061.60	2,278.60	16.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.9	0.9	1		
- เงินโอนที่ให้แก่ภาคครัวเรือน	80,019.40	79,090.40	82,769.70	3,679.30	4.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.9	5	5		
- เงินโอนที่ให้แก่ ภาคต่างประเทศ	1,357.60	1,371.20	1,367.10	-4.1	-0.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.1	0.1	0.1		
1.4 อื่นๆ	84,548.70	122,618.70	114,914.60	-7,704.10	-6.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.2	7.8	6.9		
1.4.1 เงินที่จ่ายเข้ากองทุน และเงินทุนหมุนเวียน	84,548.70	122,618.70	114,914.60	-7,704.10	-6.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.2	7.8	6.9		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม ลักษณะเศรษฐกิจ	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
2. รายจ่ายลงทุน	367,044.70	389,474.70	414,731.70	25,257.00	6.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	27	24.9	25		
2.1 รายจ่ายเพื่อซื้อทรัพย์สินทุน					
ประเภทถาวร	213,920.00	217,591.20	239,245.60	21,654.40	10
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	15.7	13.9	14.4		
2.2 เงินโอนเพื่อการลงทุน	131,612.80	136,912.10	138,000.70	1,088.60	0.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	9.7	8.8	8.3		
2.3 เงินที่จ่ายเข้ากองทุน					
และเงินทุนหมุนเวียน	21,224.50	34,893.60	33,107.70	-1,785.90	-5.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.6	2.2	2		
2.4 เงินที่จ่ายเพื่อชำระค่าหุ้น	287.4	77.8	4,377.70	4,299.90	5,526.90
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0	0	0.3		
3. รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้	34,478.30	40,737.20	35,721.50	-5,015.70	-12.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.5	2.6	2.2		
รวม	1,360,000.00	1,566,200.00	1,660,000.00	93,800.00	6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน

การจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน เป็นการจำแนกงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรให้แก่กระทรวงต่างๆ เพื่อดำเนินการ โครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตามภารกิจและยุทธศาสตร์ ในการดำเนินงาน ของแต่ละกระทรวง

จากตารางที่ 4.4 แสดงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่างบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,660,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงานประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 93,800.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งพบว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ

ละ 18.2 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6.8 รองลงมาคืองบกลาง ได้งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.8 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 24.3 และกระทรวงการคลัง ได้งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.9 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.3

ดังนั้นจะเห็นได้ว่างบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามกระทรวง และหน่วยงาน พ.ศ. 2551 มีงบประมาณเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6 โดยงบประมาณกระทรวงศึกษาธิการได้รับงบประมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.2 ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 4.4 งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงานในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. งบกลาง	243,185.00	197,650.70	245,774.60	48,123.90	24.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	17.9	12.6	14.8		
2. สำนักนายกรัฐมนตรี	15,078.20	14,395.70	13,463.60	-932.1	-6.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.1	0.9	0.8		
3. กระทรวงกลาโหม	85,936.10	115,024.00	143,000.00	27,976.00	24.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.3	7.3	8.6		
4. กระทรวงการคลัง	144,371.50	172,907.10	180,405.00	7,497.90	4.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.6	11	10.9		
5. กระทรวงการต่างประเทศ	6,334.60	7,321.30	7,697.00	375.7	5.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.5	0.5	0.5		
6. กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	2,978.60	3,413.30	3,645.00	231.7	6.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.2	0.2	0.2		
7. กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	5,968.30	8,632.20	9,079.00	446.8	5.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.4	0.6	0.5		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
8. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	55,150.50	64,972.80	65,375.80	403	0.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.1	4.1	3.9		
9. กระทรวงคมนาคม	66,054.90	70,546.90	67,339.10	-3,207.80	-4.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.9	4.5	4.1		
10. กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	16,238.00	17,515.50	18,497.00	981.5	5.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.2	1.1	1.1		
11. กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	5,011.80	4,052.10	3,713.50	-338.6	-8.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.4	0.3	0.2		
12. กระทรวงพลังงาน	1,705.80	2,199.30	2,487.90	288.6	13.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.1	0.1	0.1		
13. กระทรวงพาณิชย์	4,829.80	5,826.10	6,166.30	340.2	5.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.4	0.4	0.4		
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.2	0.3	0.3		
14. กระทรวงมหาดไทย	16,238.00	17,515.50	18,497.00	981.5	5.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.2	1.1	1.1		
15. กระทรวงยุติธรรม	12,449.70	13,934.90	14,432.80	497.9	3.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.9	0.9	0.9		
16. กระทรวงแรงงาน	18,819.30	25,228.80	25,800.00	571.2	2.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.4	1.6	1.6		
17. กระทรวงวัฒนธรรม	2,937.40	4,281.10	4,256.90	-24.2	-0.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.2	0.3	0.3		
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.3	0.3	0.3		
18. กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	9,995.40	9,803.80	8,425.30	-1378.5	-14.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.7	0.6	0.5		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

งบประมาณจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
19. กระทรวงศึกษาธิการ	225,610.70	282,254.30	301,437.40	19183.1	6.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	16.6	18	18.2		
20. กระทรวงสาธารณสุข	52,633.80	62,279.20	65,235.20	2,956.00	4.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.9	4	3.9		
21. กระทรวงอุตสาหกรรม	3,908.50	4,528.40	5,100.00	571.6	12.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.3	0.3	0.3		
22. ส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	65,605.00	73,217.60	78,129.00	4,911.40	6.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.8	4.7	4.7		
23. หน่วยงานอิสระของรัฐ	14,792.70	14,102.10	19,131.60	5,029.50	35.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.1	0.9	1.2		
24. รัฐวิสาหกิจ	49,665.90	80,889.20	56,623.80	-24,265.40	-30
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.7	5.2	3.4		
25. กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน	90,095.00	132,107.80	124,816.70	-7,291.10	-5.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.6	8.4	7.5		
รวมทั้งสิ้น	1,360,000.00	1,566,200.00	1,660,000.00	93,800.00	6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. การวิเคราะห์รายจ่ายของรัฐบาล

2.1 รายจ่ายจำแนกตามกระทรวง

การจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน เป็นรายจ่ายที่กระทรวงต่างๆ ใช้จ่ายเพื่อ
ดำเนินการ โครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตามภารกิจและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของแต่ละ
กระทรวง

จากตารางที่ 4.5 แสดงรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่า
รายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงานประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,532,454.98 ล้านบาท ซึ่ง

เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายจำแนกตามกระทรวงและหน่วยงานประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 59,928.21 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.07 และเป็นการใช้จ่ายร้อยละ 92.32 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามกระทรวงและหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ได้มีการใช้จ่ายตามกระทรวง ซึ่งพบว่ากระทรวงศึกษาธิการมีรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.59 ของรายจ่ายทั้งหมด และเป็นการใช้จ่ายร้อยละ 99.62 ของงบประมาณรายจ่ายกระทรวงศึกษาธิการประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายกระทรวงศึกษาธิการประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.87 รองลงมาคืองบกลางมีรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.05 ของรายจ่ายทั้งหมด และเป็นการใช้จ่ายร้อยละ 87.58 ของงบประมาณรายจ่ายงบกลางประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายงบกลางประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10.62 และกระทรวงการคลังมีรายจ่ายกระทรวงการคลังประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.67 ของรายจ่ายทั้งหมด และเป็นการใช้จ่ายร้อยละ 99.14 ของงบประมาณรายจ่ายกระทรวงการคลังประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายกระทรวงการคลังประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.17

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน พ.ศ. 2551 มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.07 โดยกระทรวงศึกษาธิการมีการใช้จ่ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.59 ของรายจ่ายทั้งหมด

ตารางที่ 4.5 รายจ่ายจำแนกตามกระทรวงในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

รายจ่ายจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	
1. งบกลาง คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	227,811.59 17.93	194,601.67 13.22	215,260.32 14.05	20,658.65	10.62
2. สำนักนายกรัฐมนตรี คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	12,243.59 0.96	11,471.53 0.78	13,066.57 0.85	1,595.04	13.9
3. กระทรวงกลาโหม คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	82,828.62 6.52	92,979.34 6.31	111,687.49 7.29	18,708.15	20.12

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

รายจ่ายจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	
4. กระทรวงการคลัง	143,269.29	170,069.28	178,855.94	8,786.66	5.17
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	11.27	11.55	11.67		
5. กระทรวงการต่างประเทศ	5,910.53	6,428.84	6,359.19	-69.66	-1.08
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.47	0.44	0.41		
6. กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา	2,620.99	2,726.76	3,080.46	353.7	12.97
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.21	0.19	0.2		
7. กระทรวงการพัฒนาศักยภาพ และความมั่นคงของมนุษย์	5,699.12	8,161.03	8,760.22	599.19	7.34
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.45	0.55	0.57		
8. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	48,214.21	54,621.64	55,572.26	950.62	1.74
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.79	3.71	3.63		
9. กระทรวงคมนาคม	48,423.62	60,967.49	55,436.17	-5,531.32	-9.07
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.81	4.14	3.62		
10. กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	14,516.92	15,181.58	17,141.54	1,959.96	12.91
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.14	1.03	1.12		
11. กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	2,240.57	2,182.70	2,398.72	216.01	9.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.18	0.15	0.16		
20. กระทรวงสาธารณสุข	53,654.16	60,629.93	64,870.88	4,240.95	6.99
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.22	4.12	4.23		
21. กระทรวงอุตสาหกรรม	3,194.20	3,905.29	4,497.84	592.54	15.17
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.25	0.27	0.29		
22. ส่วนราชการไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง	64,201.64	69,006.48	78,054.90	9,048.42	13.11
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.05	4.69	5.09		

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

รายจ่ายจำแนกตาม กระทรวง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
23. หน่วยงานอิสระของรัฐ	14,788.45	14,065.16	19,385.71	5,320.55	37.83
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.16	0.96	1.27		
24. รัฐวิสาหกิจ	37,907.39	72,352.77	48,738.51	-23,614.27	-32.64
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.98	4.91	3.18		
25. กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน	77,049.97	132,107.80	124,828.93	-7,278.88	-5.51
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.06	8.97	8.15		
รวมทั้งสิ้น	1,270,681.95	1,472,526.78	1,532,454.98	59,928.21	4.07
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2.2 การเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ

จากตารางที่ 4.6 แสดงการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 143,945.50 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 13,529.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 10.37 ซึ่งพบว่ารายจ่ายดำเนินงานมีการเบิกจ่ายกองทุนนอกงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.82 ของการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณด้านรายจ่ายดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.06 รองลงมาคือรายจ่ายเงินให้กู้ยืมสุทธิมีการเบิกจ่ายกองทุนนอกงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.17 ของการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณด้านรายจ่ายเงินให้กู้ยืมสุทธิประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 86.35

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 10.37 โดยการเบิกจ่ายของกองทุนนอก

งบประมาณด้านรายจ่ายดำเนินงานมีการเบิกจ่ายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.82 ของการเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณ

ตารางที่ 4.6 การเบิกจ่ายของกองทุนนอกงบประมาณในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

การเบิกจ่ายของกองทุน นอกงบประมาณ	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. รายจ่ายดำเนินงาน คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	101,961.30 82.15	114,832.20 88.05	114,904.40 79.82	72.2	0.06
2. รายจ่ายเงินให้กู้ยืมสุทธิ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	22,160.60 17.85	15,583.80 11.95	29,041.00 20.17	13,457.20	86.35
รวม	124,121.90	130,416.00	143,945.50	13,529.50	10.37
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2.3 การเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ

จากตารางที่ 4.7 แสดงการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2549-255 พบว่าการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,424.40 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 333.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 30.54 ซึ่งพบว่า Project Loans มีการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.76 ของการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศด้าน Project Loans ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 88.16 รองลงมาคือ Structural Adjustment Loans (SAL) มีการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.24 ของการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศด้าน Structural Adjustment Loans (SAL) ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 722.78

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศประจำปีงบประมาณ ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30.54 โดยการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศด้าน Structural Adjustment Loans (SAL) คิดเป็นร้อยละ 89.24 ของการเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศ

ตารางที่ 4.7 การเบิกจ่ายเงินกู้ต่างประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

การเบิกจ่ายเงิน กู้ต่างประเทศ	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	
1. Project Loans	5,246.30	1,295.30	153.3	-1,142.00	-88.16
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	93.88	118.7	10.76		
2. Structural Adjustment Loans	342.1	-204.1	1,271.10	1,475.20	722.78
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.12	-18.7	89.24		
รวม	5,588.40	1,091.20	1,424.40	333.2	30.54
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

3. เปรียบเทียบการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเปรียบเทียบการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งในที่นี้จะใช้มูลค่าค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในการแสดงการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

จากตารางที่ 4.8 แสดงการใช้จ่ายของรัฐบาล และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 พบว่ามูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 1,597,792.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 754,931.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 89.57 ในขณะที่การใช้จ่ายของรัฐบาลปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลประเทศปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.92 ในส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,102,785.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,476,338.00 ล้านบาท หรือคิดเป็น

ร้อยละ 96.76 ในขณะที่มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2550 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.18

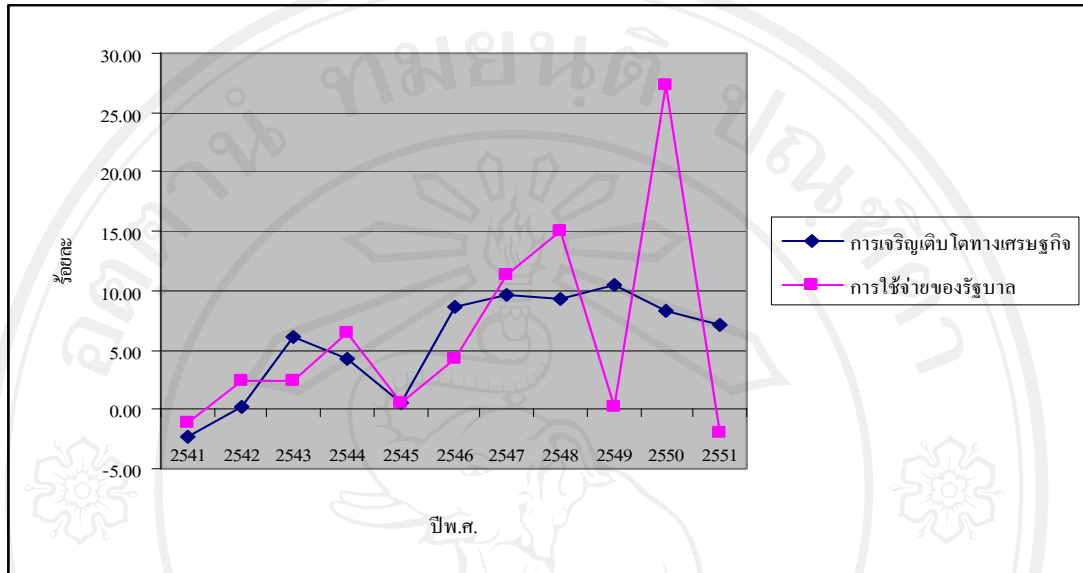
ตารางที่ 4.8 การใช้จ่ายของรัฐบาลและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ		การใช้จ่ายของรัฐบาล	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2541	4,626,447.00	-2.24	842,861.00	-1.16
2542	4,637,079.00	0.23	833,064.00	2.42
2543	4,922,731.00	6.16	853,193.00	2.42
2544	5,133,502.00	4.28	908,613.00	6.5
2545	5,450,643.00	0.62	955,504.00	0.52
2546	5,917,369.00	8.56	996,198.00	4.26
2547	6,489,476.00	9.67	1,109,332.00	11.36
2548	7,092,893.00	9.3	1,276,747.00	15.09
2549	7,841,297.00	10.55	1,279,715.00	0.23
2550	8,493,311.00	8.32	1,629,101.00	27.3
2551	9,102,785.00	7.18	1,597,792.00	-1.92
2551 เทียบกับ 2541		96.76		89.57

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ภาพที่ 4.1 อัตราการขยายตัวการใช้จ่ายของรัฐบาล และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีมูลค่าการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น โดยจะพบว่ามูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลในบางปีจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 2547 2548 และ 2550 ในบางปีจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2542 2543 2545 2546 และ 2549 และในบางปีจะมีมูลค่าต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 และ 2551 ขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยจะพบว่ามีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นไปในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2543 2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 ในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นไปในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 และ 2545 และในบางปีมีการเจริญเติบโตที่ต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับการใช้จ่ายของรัฐบาล

4.1.2 การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลผ่านการจัดเก็บรายได้

การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลผ่านการจัดเก็บรายได้ ในครั้งนี้ จะทำการแบ่งการวิเคราะห์ เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกจะทำการวิเคราะห์ประมาณการรายได้ โดยจะทำการจำแนกตามลักษณะต่างๆ ได้แก่ การประมาณการรายรับ การประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ และการประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวง และส่วนที่สองจะทำการวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 และส่วนที่สามจะทำการเปรียบเทียบการก่อหนี้สาธารณะกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

1. การวิเคราะห์ประมาณการรายรับ

1.1 ประมาณการรายรับ

จากตารางตารางที่ 4.9 แสดงการประมาณการรายรับในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 ประมาณการรายรับประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,660,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายรับประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 93,800.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 โดยพบว่าประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,772,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 106.8 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าคิดเป็นร้อยละ 5.9 โดยประมาณการรายได้ที่มากที่สุดมาจากภาษีอากรรวมมีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้ภาษีอากรรวมประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.8 รองลงมาคือรัฐพาณิชย์มีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นร้อยละ 5.9 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้รัฐพาณิชย์ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 35.8

ส่วนการหักลดมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 212,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.8 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยประมาณการหักลดที่มากที่สุดมาจากการคืนภาษีของกรมสรรพากรมีประมาณการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.4 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการการหักลดเพื่อการคืนภาษีของกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาคือการกัณเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.8 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการการหักลดเพื่อการกัณเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็น

ร้อยละ 4.4 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,560,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้สุทธิประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5

ส่วนการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 65,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.9 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการการหักลดเพื่อการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.5 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,495,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.1 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3 และยังส่งผลให้มีการประมาณเงินกู้ประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 165,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.9 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการเงินกู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 12.9

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีประมาณการรายรับเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 6 โดยประมาณการรายได้ภาษีอากรมีประมาณการรายรับที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98 ของรายรับรวมทั้งหมด และในส่วนของประมาณการหักลดที่มากที่สุดคือการคืนภาษีของกรมสรรพากร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.4 ของประมาณการรายรับรวมทั้งหมด

ตารางที่ 4.9 ประมาณการรายรับในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการ รายรับ	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	
1. รายได้					
1.1 ภาษีอากรรวม	1,468,936.70	1,552,180.20	1,626,015.40	73,835.20	4.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	108	99.1	98		
1.2 การขายสิ่งของและบริการ	14,372.80	14,891.80	15,141.30	249.5	1.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.1	1	0.9		

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการ รายรับ	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	
1.3 รัฐพาณิชย์	60,600.00	72,650.00	98,650.00	26,000.00	35.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.5	4.6	5.9		
1.4 รายได้อื่น	35,490.50	33,478.00	32,693.40	-784.6	-2.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.6	2.1	2		
รายได้รวม	1,579,400.00	1,673,200.00	1,772,500.00	99,300.00	5.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	116.1	106.8	106.8		
2. หักลด					
2.1 การคืนภาษีของ กรมสรรพากร	135,000.00	167,400.00	190,000.00	22,600.00	13.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	9.9	10.7	11.4		
2.2 การจัดสรรภาษี มูลค่าเพิ่มให้ออบจ.	8,200.00	9,100.00	10,600.00	1,500.00	16.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.6	0.6	0.6		
2.3 การกักเงินเพื่อชดเชย ภาษีสำหรับสินค้า ส่งออก	14,400.00	11,400.00	11,900.00	500	4.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.1	0.7	0.8		
รายได้สุทธิ	1,421,800.00	1,485,300.00	1,560,000.00	74,700.00	5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	104.5	94.8	94		
3. การจัดสรรภาษีมูลค่า เพิ่มให้อปท.ตาม พ.ร.บ. กระจายอำนาจ	61,800.00	65,300.00	65,000.00	-300	-0.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.5	4.1	3.9		
คงเหลือรายได้สุทธิ	1,360,000.00	1,420,000.00	1,495,000.00	75,000.00	5.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	90.7	90.1		
4. เงินกู้	-	146,200.00	165,000.00	18,800.00	12.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	-	9.3	9.9		
รวมรายรับ	1,360,000.00	1,566,200.00	1,660,000.00	93,800.00	6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.2 ประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ

จากตารางที่ 4.10 แสดงการประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,495,000.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 75,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.3 โดยพบว่าประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,772,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 118.6 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.9 ได้กำหนดเป้าหมายประมาณการรายได้ตามหน่วยงานต่างๆ โดยพบว่า ประมาณการรายได้จากกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2551 มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 80.9 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้กรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.9 รองลงมาคือประมาณการรายได้กรมสรรพสามิตมีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.6 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้กรมสรรพสามิตประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1.3

ส่วนการหักลดมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 212,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.8 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยประมาณการหักลดที่มากที่สุดมาจากการคืนภาษีของกรมสรรพากรมีประมาณการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.4 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดเพื่อการคืนภาษีของกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาคือการกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.8 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดเพื่อการกักเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.4 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,560,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้สุทธิประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5

ส่วนการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 65,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.9 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดเพื่อการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้

อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.5 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,495,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.1 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีประมาณการรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3 โดยประมาณการรายได้จากกรมสรรพากรมีประมาณการรายได้มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.9 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ

ตารางที่ 4.10 ประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ	ปีงบประมาณ				อัตราเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
1. กรมสรรพากร	1,009,000.00	1,141,000.00	1,208,800.00	67,800.00	5.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	68.4	80.4	80.9		
2. กรมสรรพสามิต	312,500.00	289,000.00	292,800.00	3,800.00	1.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	26.1	20.4	19.6		
3. กรมศุลกากร	120,400.00	88,000.00	87,800.00	-200	-0.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.7	6.2	5.9		
4. ส่วนราชการอื่น	76,900.00	82,550.00	84,450.00	1,900.00	2.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.9	5.8	5.6		
5. รัฐพาณิชย์	60,600.00	72,650.00	98,650.00	26,000.00	35.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.8	5.1	6.6		
รายได้รวม	1,579,400	1,673,200	1,772,500	99,300.00	5.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	113.9	117.9	118.6		
5. หักลด					
5.1 การคืนภาษีของ					
กรมสรรพากร	135,000.00	167,400.00	190,000.00	22,600.00	13.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.3	0.6	12.7		

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บ	ปีงบประมาณ			2551 เทียบ 2550	
	2549	2550	2551	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
5.2 การจัดสรรภาษี					
มูลค่าเพิ่มให้ อบจ.	8,200.00	9,100.00	10,600.00	1,500.00	16.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.5	0.6	0.7		
5.3 การกั้นเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้า					
ส่งออก	14,400.00	11,400.00	11,900.00	500	4.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1	0.8	0.8		
6. รายได้สุทธิ	1,421,800	1,485,300	1,560,000	74,700.00	5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	104.1	104.7	104.4		
7. การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจ					
กระจายอำนาจ	61,800.00	65,300.00	65,000.00	-300	-0.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.1	4.7	4.4		
คงเหลือรายได้สุทธิ	1,360,000.00	1,420,000.00	1,495,000.00	75,000.00	5.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

1.3 ประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวง

จากตารางที่ 4.11 แสดงประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,495,000.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3 โดยพบว่ากระทรวงมีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 118.6 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.9 โดยกำหนดให้ กระทรวงการคลังมีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 107.7 ของของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้กระทรวงการคลังประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.7 รองลงมาคือกระทรวง

พลังงานมีประมาณการรายได้ประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้กระทรวงพลังงานประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1.2

ส่วนการหักลดมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 212,500.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.8 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 34.4 โดยประมาณการหักลดที่มากที่สุดมาจากการคืนภาษีของกรมสรรพากรมีประมาณการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.4 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดเพื่อการคืนภาษีของกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 13.5 รองลงมาคือการกันเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.8 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการหักลดเพื่อการกันเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.4 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,560,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้สุทธิประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5

ส่วนการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 65,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.9 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการการหักลดเพื่อการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.5 ซึ่งส่งผลให้ประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิมีประมาณการประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,495,000.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.1 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการคงเหลือรายได้สุทธิประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีประมาณการรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.3 ประมาณการรายได้จากกระทรวงการคลังมีประมาณการรายได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 107.7 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ

ตารางที่ 4.11 ประมาณการรายได้จำแนกตามกระทรวงในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการรายได้จำแนก ตามกระทรวง	ปีงบประมาณ				
	2549 จำนวน	2550 จำนวน	2551 จำนวน	2551 เทียบ 2550 จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. สำนักงานรัฐมนตรี คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1,232.80 0.09	332.2 0	365.7 0	33.4	10.1
2. กระทรวงกลาโหม คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	294.1 0.02	217.8 0	205.4 0	-12.4	-5.7
3. กระทรวงการคลัง คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1,468,681.90 107.99	1,537,568.30 108.3	1,610,243.10 107.7	72,674.80	4.7
4. กระทรวงการต่างประเทศ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2,723.70 0.2	3,364.20 0.2	3,927.30 0.3	563.1	16.7
5. กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	12.2 0	12 0	2.5 0	-9.5	-78.9
6. กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	167.2 0.01	90.6 0	51.8 0	-38.8	-42.8
7. กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	891.8 0.07	749.2 0.1	587.4 0	-161.8	-21.6
8. กระทรวงคมนาคม คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2,042.80 0.15	1,679.00 0.1	1,505.80 0.1	-173.2	-10.3
9. กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	921.9 0.07	831.4 0.1	725.5 0	-106	-12.7
10. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	513.5 0.04	558.6 0	578.3 0	19.7	3.5

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการรายได้จำแนก ตามกระทรวง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
11. กระทรวงพลังงาน	27,969.00	43,891.60	44,428.30	536.7	1.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.06	3.1	3		
12. กระทรวงพาณิชย์	2,141.00	2,043.60	2,190.90	147.4	7.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.16	0.1	0.1		
13. กระทรวงมหาดไทย	1,301.60	1,000.40	1,044.90	44.4	4.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.1	0.1	0.1		
14. กระทรวงยุติธรรม	1,080.10	1,242.50	775.4	-467.2	-37.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.08	0.1	0.1		
15. กระทรวงแรงงาน	879.5	816.1	835.5	19.5	2.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.06	0.1	0.1		
16. กระทรวงวัฒนธรรม	26.3	28.4	24.9	-3.5	-12.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0	0	0		
17. กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	121.1	155.7	38.9	-116.8	-75
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.01	0	0		
18. กระทรวงศึกษาธิการ	1,146.90	1,164.00	560.3	-603.6	-51.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1,146.90	0.1	0		
19. กระทรวงสาธารณสุข	360.2	317.5	505.2	187.7	59.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.03	0	0		
20. กระทรวงอุตสาหกรรม	1,172.70	1,168.30	1,137.30	-31	-2.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.09	0.1	0.1		
21. ส่วนราชการที่ไม่สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี					
กระทรวง หรือทบวง	2,926.90	1,404.60	2,519.80	1,115.20	79.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.22	0.1	0.2		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ประมาณการรายได้จำแนก ตามกระทรวง	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
22. หน่วยงานอิสระของรัฐ	2,192.80	1,914.00	1,595.80	-318.2	-16.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.16	0.1	0.1		
23. รัฐพาณิชย์	60,600.00	72,650.00	98,650.00	26,000.00	35.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.46	5.1	6.6		
รายได้รวม	1,579,400.00	1,673,200.00	1,772,500.00	99,300.00	5.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	116.13	117.8	118.6		
24. หักลด					
24.1 การคืนภาษีของ กรมสรรพากร	135,000.00	167,400.00	190,000.00	22,600.00	13.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	9.93	11.8	12.7		
24.2 การจัดสรรภาษี มูลค่าเพิ่มให้ อบจ.	8,200.00	9,100.00	10,600.00	1,500.00	16.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.6	0.6	0.7		
24.3 การกั้นเงินเพื่อชดเชย ภาษีสำหรับสินค้า ส่งออก	14,400.00	11,400.00	11,900.00	500	4.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.06	0.8	0.8		
รายได้สุทธิ	1,421,800.00	1,485,300.00	1,560,000.00	74,700.00	-0.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	104.54	104.6	104.3		
25. การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้อปท.ตาม พ.ร.บ. กระจายอำนาจฯ	61,800.00	65,300.00	65,000.00	-300	-0.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.54	4.6	4.3		
คงเหลือรายได้สุทธิ	1,360,000.00	1,420,000.00	1,495,000.00	75,000.00	5.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. การวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

2.1 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่ารายได้รัฐบาลจำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,547,220 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รัฐบาลจำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 102,758 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.10 รายได้รัฐบาลสุทธิ และคิดเป็นรายได้ร้อยละ 103.49 ของประมาณการรายได้รัฐบาลจำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งพบว่ารายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,839,618 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 118.90 ของรายได้คงเหลือสุทธิ และคิดเป็นรายได้ร้อยละ 103.79 ของประมาณการรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 135,841 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.00 โดยมีรายได้จากกรมสรรพากรมากที่สุดเป็นสัดส่วนร้อยละ 82.48 ของรายได้คงเหลือสุทธิ และคิดเป็นรายได้ร้อยละ 105.57 ของประมาณการรายได้กรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้กรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 14.00 โดยมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.54 ของรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 15.90 รองลงมาคือภาษีเงินได้นิติบุคคล มีรายได้จากภาษีเงินได้นิติบุคคลคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.77 ของรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.80

ส่วนการหักลด มีการหักลดประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 225,948 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ และคิดเป็นการหักลดร้อยละ 106.33 ของประมาณการการหักลดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการหักลดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 42 โดยการคืนภาษีของกรมสรรพากร มีการหักลดประจำปี พ.ศ. 2551 มากที่คิดเป็นร้อยละ 13.05 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ และสูงสุดคิดเป็นการหักลดร้อยละ 106.29 ของประมาณการการหักลดเพื่อการคืนภาษีของกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการหักลดเพื่อการคืนภาษีของกรมสรรพากรประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1.10 รองลงมาคือการกันเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออก มีการหักลดประจำปี พ.ศ. 2551 คิดเป็นร้อยละ 0.80 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ และคิดเป็นการหักลดร้อยละ 103.61 ของประมาณการการหักลดเพื่อการกันเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการหักลดเพื่อ

การกันเงินเพื่อชดเชยภาษีสำหรับสินค้าส่งออกประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 18.40 ส่งผลให้มีรายได้สุทธิประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 จำนวน 1,613,670 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 104.29 ของรายได้คงเหลือสุทธิ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.40

ส่วนการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจ ประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 66,450 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.29 ของประมาณการรายได้คงเหลือสุทธิ และคิดเป็นการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 102.23 ของประมาณการการหักลดเพื่อการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจประจำปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการหักลดเพื่อการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มให้ อปท.ตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงคิดเป็นร้อยละ 15.40

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารายได้รัฐบาลจำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีประมาณการรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จำแนกตามหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.10 โดยรายได้จำแนกตามหน่วยงานที่จัดเก็บมีรายได้มากที่สุด คือ รายได้จากกรมสรรพากร คิดเป็นร้อยละ 82.48 ของรายได้คงเหลือสุทธิ โดยมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.54 ของรายได้คงเหลือสุทธิ

ตารางที่ 4.12 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลการจัดเก็บ	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
รายได้	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
1. กรมสรรพากร	1,057,199.00	1,119,194.00	1,276,080.00	156,886.00	14
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	78.91	77.48	82.48		
1.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	170,079.00	192,795.00	204,847.00	12,052.00	6.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	12.7	13.35	13.24		
1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	374,689.00	384,619.00	460,650.00	76,031.00	19.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	27.97	26.63	29.77		
1.3 ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	56,524.00	65,735.00	74,033.00	8,298.00	12.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.22	4.55	4.78		
1.4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	417,772.00	434,272.00	503,439.00	69,167.00	15.9

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลการจัดเก็บ รายได้	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	31.18	30.06	32.54		
1.5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	30,623.00	34,406.00	25,133.00	-9,273.00	-27
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.29	2.38	1.62		
1.6 อากรแสดมปี	7,268.00	7,137.00	7,724.00	587	8.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.54	0.49	0.5		
1.7 รายได้อื่น	244	230	254	24	10.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.02	0.02	0.02		
2. กรมสรรพสามิต	274,096.00	287,232.00	278,303.00	-8,929.00	-3.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	20.46	19.89	17.99		
2.1 ภาษีน้้ำมันฯ	70,742.00	76,944.00	67,211.00	-9,733.00	-12.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.28	5.33	4.34		
2.2 ภาษียาสูบ	35,657.00	41,824.00	41,832.00	8	0.01
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.66	2.9	2.7		
2.3 ภาษีสุราฯ	29,143.00	33,298.00	36,816.00	3,518.00	10.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.18	2.31	2.38		
2.4 ภาษีเบียร์	44,207.00	52,088.00	53,465.00	1,377.00	2.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.3	3.61	3.46		
2.5 ภาษียรถยนต์	59,810.00	55,844.00	57,822.00	1,978.00	3.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.46	3.87	3.74		
2.6 ภาษีเครื่องค้	10,765.00	11,735.00	12,391.00	656	5.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.8	0.81	0.8		
2.7 ภาษีเครื่องไฟฟ้า	3,525.00	3,727.00	3,769.00	42	1.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.26	0.26	0.24		
2.8 ภาษียรถจักรยานยนต์	2,010.00	1,665.00	1,673.00	8	0.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.15	0.12	0.11		
2.9 ภาษียเบตเตอรี่	1,178.00	1,426.00	1,708.00	282	19.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.09	0.1	0.11		
2.10 ภาษียโทรคมนาคม	15,523.00	7,229.00	111	-7,118.00	-98.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.16	0.5	0.01		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลการจัดเก็บ รายได้	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
2.11 ภาษีอื่น	1,169.00	1,183.00	1,196.00	13	1.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.09	0.08	0.08		
2.12 รายได้อื่น	367	269	309	40	14.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.03	0.02	0.02		
3. กรมศุลกากร	96,232.00	90,626.00	99,602.00	8,976.00	9.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	7.18	6.27	6.44		
3.1 อากรขาเข้า	93,633.00	88,169.00	96,944.00	8,775.00	10
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.99	6.1	6.27		
3.2 อากรขาออก	314	345	501	156	45.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.02	0.02	0.03		
3.3 รายได้อื่น	2,285.00	2,112.00	2,157.00	45	2.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.17	0.15	0.14		
รวมรายได้ 3 กรม	1,427,527.00	1,497,052.00	1,653,985.00	156,933.00	10.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	106.56	103.64	106.9		
4. รัฐวิสาหกิจ	77,165.00	86,129.00	101,430.00	15,301.00	17.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.76	5.96	6.56		
5. หน่วยงานอื่น	76,830.00	120,596.00	84,203.00	-36,393.00	-30.2
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.73	8.35	5.44		
5.1 ส่วนราชการอื่น	73,500.00	68,696.00	79,521.00	10,825.00	15.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.49	4.76	5.14		
5.2 กรมธนารักษ์	3,330.00	3,052.00	4,682.00	1,630.00	53.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.25	0.21	0.3		
5.3 เงินส่วนเกินจากการ จำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล	-	11,897.00	-	-11,897.00	-
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	-	0.82	-		
5.4 รายได้จากการขุดเลิกทุน รักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน	-	36,951.00	-	-36,951.00	-
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	-	2.56	-		

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ผลการจัดเก็บ รายได้	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	1,581,522.00	1,703,777.00	1,839,618.00	135,841.00	8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	118.05	117.95	118.9		
6. หัก					
6.1 ค่าน้ำของกรมสรรพากร	162,951.00	181,793.00	201,949.00	20,156.00	1.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	12.16	12.59	13.05		
6.1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	138,206.00	150,035.00	172,918.00	22,883.00	15.3
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.32	10.39	11.18		
6.1.3 ภาษีอื่นๆ	24,745.00	31,758.00	29,031.00	-2,727.00	-8.6
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.85	2.2	1.88		
6.2 จัดสรรรายได้จาก VAT					
ให้อบจ.	9,172.00	9,514.00	11,669.00	2,155.00	22.7
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.68	0.66	0.75		
6.3 เงินกันชดเชยภาษีสำหรับ					
สินค้าส่งออก	12,399.00	10,416.00	12,330.00	1,914.00	18.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.93	0.72	0.8		
รวมรายได้สุทธิ	1,397,000.00	1,502,054.00	1,613,670.00	111,616.00	7.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	104.28	103.99	104.29		
7. หักเงินจัดสรรจาก VAT					
ให้อปท. ตาม พรบ.					
กำหนดแผนฯ	57,312.00	57,592.00	66,450.00	8,858.00	15.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	4.28	3.99	4.29		
รวมรายได้สุทธิ	1,339,688.00	1,444,462.00	1,547,220.00	102,758	7.1
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

3. เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการเปลี่ยนแปลงของการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลกับการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งในที่นี้จะใช้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในการแสดงการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

จากตารางที่ 4.13 แสดงการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 พบว่ามูลค่าการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 1,495,822.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 778,043.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 108.40 ในขณะที่มูลค่าการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้จ่ายของรัฐบาลประเทศปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 2.80 ในส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,102,785.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,476,338.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.76 ในขณะที่มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2550 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.18

ตารางที่ 4.13 การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ		การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2541	4,626,447.00	-2.24	717,779.00	-15.33
2542	4,637,079.00	0.23	713,079.00	-0.65
2543	4,922,731.00	6.16	745,138.00	4.5
2544	5,133,502.00	4.28	775,802.00	4.12
2545	5,450,643.00	0.62	876,901.00	1.3
2546	5,917,369.00	8.56	1,012,588.00	15.47
2547	6,489,476.00	9.67	1,109,422.00	9.56
2548	7,092,893.00	9.3	1,241,236.00	11.88

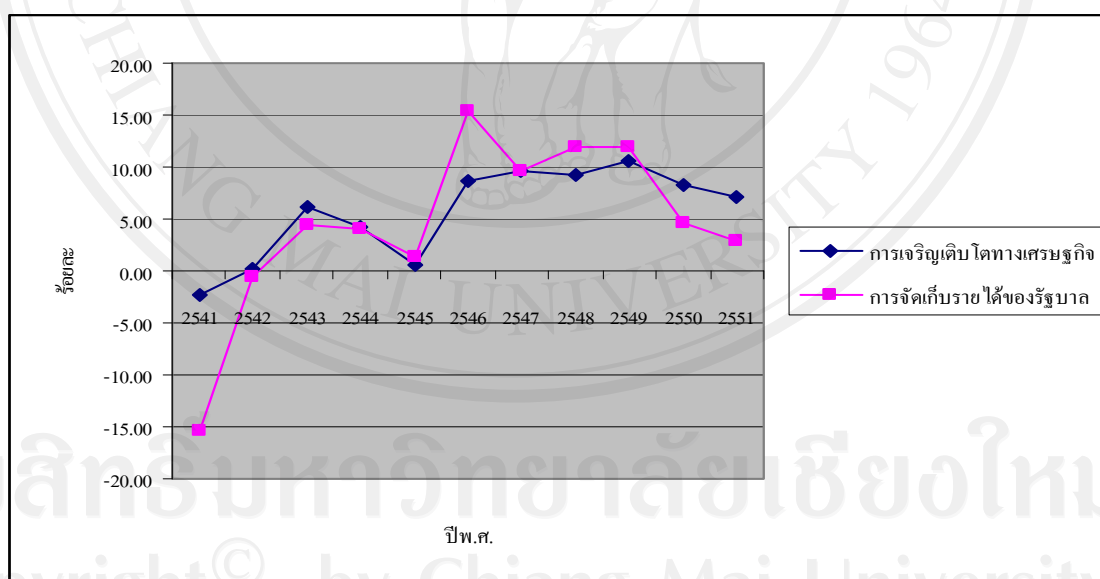
ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ		การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2549	7,841,297.00	10.55	1,389,546.00	11.95
2550	8,493,311.00	8.32	1,455,059.00	4.71
2551	9,102,785.00	7.18	1,495,822.00	2.8
2551 เทียบกับ 2541		96.76		108.4

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ภาพที่ 4.2 อัตราการขยายตัวการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปริมาณการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีปริมาณการใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น โดยจะพบว่าปริมาณการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2546 2547 2548 และ 2546 ในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือ

ในช่วงปี พ.ศ. 2543 2544 2545 2550 และ 2551 และในบางปีจะมีปริมาณต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 และ 2542 ขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยจะพบว่า การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2543 2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 ในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 และ 2545 และในบางปีมีการเจริญเติบโตที่ต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล

4.1.3 การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลโดยการก่อกู้หนี้สาธารณะ

การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาลการก่อกู้หนี้สาธารณะในครั้งนี้ จะทำการแบ่งการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกจะทำการวิเคราะห์การก่อกู้หนี้สาธารณะในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 และส่วนที่สองจะทำการเปรียบเทียบการก่อกู้หนี้สาธารณะกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

1. การวิเคราะห์การก่อกู้หนี้สาธารณะ

จากตารางที่ 4.14 แสดงการก่อกู้หนี้สาธารณะในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการก่อกู้หนี้สาธารณะประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 3,408,231.40 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกู้หนี้สาธารณะประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 229,746.46 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.23 โดยการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนของหนี้รัฐบาลผู้ตรงประจำปี พ.ศ. 2551 มีมากที่สุดเป็นจำนวน 2,162,110.65 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.44 ของการก่อกู้หนี้สาธารณะทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนของหนี้รัฐบาลผู้ตรงประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.4 โดยการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนนี้เป็นการก่อกู้ภายในประเทศมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.47 ของการก่อกู้หนี้สาธารณะทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนของหนี้รัฐบาลผู้ตรง-ในประเทศประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.8 รองลงมาจากการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนของหนี้รัฐบาลผู้ตรงคือการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนหนี้รัฐวิสาหกิจมีการก่อกู้หนี้สาธารณะประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,090,786.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32 ของการก่อกู้หนี้สาธารณะทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกู้หนี้สาธารณะในส่วนของหนี้รัฐวิสาหกิจประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 184,412.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ

20.35 โดยการก่อกำหนดนี้สาระณะในส่วนเป็นนี้เป็นการก่อกำหนดนี้ภายในประเทศมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.4 ของการก่อกำหนดนี้สาระณะทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกำหนดนี้สาระณะในส่วนของหนี้รัฐวิสาหกิจค้าประกัน-ในประเทศประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 46.26

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการก่อกำหนดนี้สาระณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มีการก่อกำหนดนี้สาระณะเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการก่อกำหนดนี้สาระณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.23 โดยการก่อกำหนดนี้สาระณะในส่วนของหนี้รัฐบาลผู้ตรงมีการก่อกำหนดนี้สาระณะที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.44 ของการก่อกำหนดนี้สาระณะทั้งหมด ซึ่งการก่อกำหนดนี้สาระณะในส่วนนี้เป็นการก่อกำหนดนี้ภายในประเทศมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.47 ของการก่อกำหนดนี้สาระณะทั้งหมด

ตารางที่ 4.14 การก่อกำหนดนี้สาระณะในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

การก่อกำหนดนี้สาระณะ	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
1. รวมหนี้รัฐบาลผู้ตรง	1,967,703.88	2,051,363.26	2,162,110.65	110,747.39	5.4
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	60.86	64.54	63.44		
1.1 หนี้รัฐบาลผู้ตรง-ต่างประเทศ	191,917.24	107,901.70	66,986.12	-40,915.58	-37.92
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	5.94	3.39	1.97		
1.2 หนี้รัฐบาลผู้ตรง-ในประเทศ	1,775,786.64	1,943,461.56	2,095,124.53	151,662.97	7.8
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	54.92	61.14	61.47		
2. รวมหนี้รัฐวิสาหกิจ	911,472.82	906,373.96	1,090,786.00	184,412.04	20.35
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	28.19	28.52	32		
2.1 หนี้รัฐวิสาหกิจ					
ค้าประกัน-ต่างประเทศ	195,097.47	171,123.70	183,959.67	12,835.97	7.5
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.03	5.38	5.4		
2.2 หนี้รัฐวิสาหกิจ					
ค้าประกัน-ในประเทศ	327,178.42	335,654.42	490,926.55	155,272.13	46.26
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.12	10.56	14.4		
2.3 หนี้รัฐวิสาหกิจไม่					
ค้าประกัน-ต่างประเทศ	119,084.67	134,295.99	136,497.34	2,201.35	1.64
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.68	4.23	4		

ตารางที่ 4.14 การก่อกำหนดหนี้สาธารณะในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

การก่อกำหนดหนี้สาธารณะ	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
2.4 หนี้รัฐวิสาหกิจไม่ ค้ำประกัน-ในประเทศ	270,112.26	265,299.85	279,402.44	14,102.59	5.32
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.35	8.35	8.2		
3. หนี้ของหน่วยงานภาครัฐอื่น	80,428.50	35,593.28	17,116.14	-18,477.14	-51.91
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	2.49	1.12	0.5		
3.1 หนี้ของหน่วยงานภาครัฐอื่น ค้ำประกัน	29,326.83	17,993.28	8,316.14	-9,677.14	-53.78
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.91	0.57	0.24		
3.2 หนี้ของหน่วยงานภาครัฐอื่น ไม่ค้ำประกัน	51,101.57	17,600.00	8,800.00	-8,800.00	-50
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	1.58	0.55	0.26		
4. หนี้กองทุน FIDF	273,515.17	185,154.44	138,218.61	-46,935.83	-25.35
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.46	5.83	4.06		
ยอดหนี้สาธารณะคงค้างรวม	3,233,120.37	3,178,484.94	3,408,231.40	229,746.46	7.23
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

2. เปรียบเทียบการก่อกำหนดหนี้สาธารณะกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเปรียบเทียบการก่อกำหนดหนี้สาธารณะกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการเปลี่ยนแปลงของการก่อกำหนดหนี้สาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งในที่นี้จะใช้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในการแสดงการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

จากตารางที่ 4.15 แสดงการก่อกำหนดหนี้สาธารณะ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 พบว่ามูลค่าหนี้สาธารณะของภาครัฐปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 2,691,278.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าหนี้สาธารณะของภาครัฐปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 2,365,254.00 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าหนี้สาธารณะของภาครัฐปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าหนี้

สาธารณะของภาครัฐปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 6.47 ในส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,102,785.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,476,338.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.76 ในขณะที่มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2550 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.18

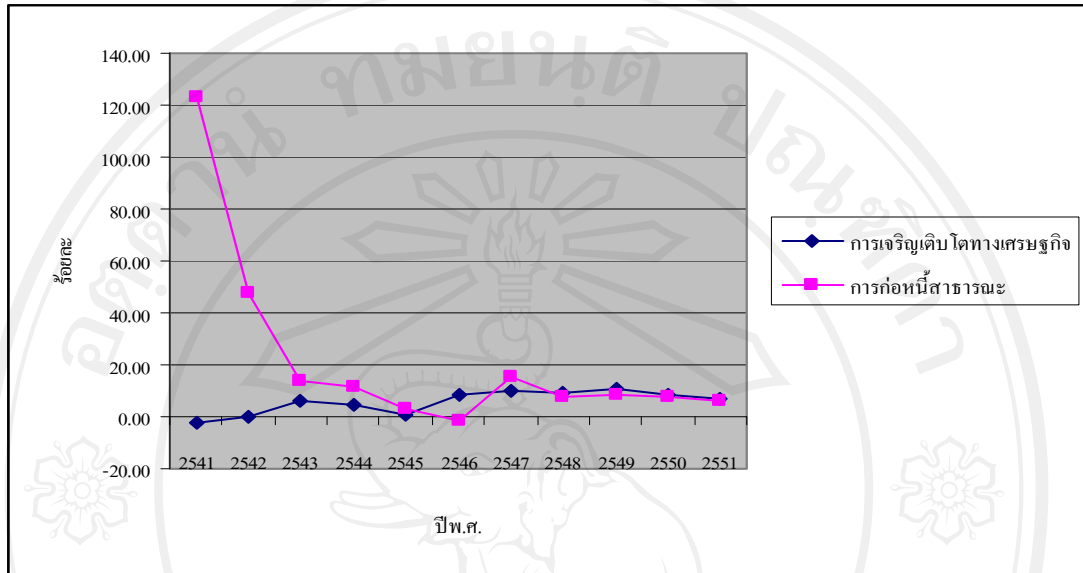
ตารางที่ 4.15 การก่อกำเนิดสาธารณะและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ		การก่อกำเนิดสาธารณะ	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2541	4,626,447.00	-2.24	728,034.00	123.31
2542	4,637,079.00	0.23	1,075,470.00	47.72
2543	4,922,731.00	6.16	1,222,070.00	13.63
2544	5,133,502.00	4.28	1,363,584.00	11.58
2545	5,450,643.00	0.62	1,756,945.00	2.88
2546	5,917,369.00	8.56	1,731,838.00	-1.43
2547	6,489,476.00	9.67	2,001,415.00	15.57
2548	7,092,893.00	9.3	2,160,493.00	7.95
2549	7,841,297.00	10.55	2,343,123.00	8.45
2550	8,493,311.00	8.32	2,527,658.00	7.88
2551	9,102,785.00	7.18	2,691,278.00	6.47
2551 เทียบกับ 2541		96.76		725.48

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ภาพที่ 4.3 อัตราการขยายตัวการก่อกำหนดนี้สาธารณะ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปริมาณหนี้สาธารณะในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีปริมาณหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น โดยจะพบว่าปริมาณหนี้สาธารณะในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 2542 2543 2544 และ 2547 ในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2545 2548 2549 2550 และ 2551 และในบางปีจะมีปริมาณต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2546 ขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยจะพบว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2543 2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 ในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 และ 2545 และในบางปีมีการเจริญเติบโตที่ต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับการก่อกำหนดนี้สาธารณะ

4.2 การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการเงินของรัฐบาลของประเทศไทย

การดำเนินนโยบายการเงินของประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพด้านราคาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

โดยประมาณทุก 6 สัปดาห์ (ปีละ 8 ครั้ง) การดำเนินนโยบายการเงินของประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะประชุมร่วมกันเพื่อประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงิน รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะมีผลต่อแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อและการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพื่อพิจารณากำหนดแนวนโยบายการเงินที่เหมาะสม โดยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และธนาคารแห่งประเทศไทยจะทำธุรกรรม การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (Open Market Operations: OMOs) เพื่อรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้ใกล้เคียงกับอัตราที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนด

การวิเคราะห์การดำเนินนโยบายการเงินของประเทศไทยในครั้งนี้ จะทำการแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 ส่วนที่สองจะทำการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยนโยบายกับการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2543-2551 และส่วนที่สามจะทำการเปรียบเทียบปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

4.2.1 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

ภายใต้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินแบบการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้อัตราดอกเบี้ยธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรระยะ 1 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy Rate) ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะเป็นผู้กำหนด

จากตารางที่ 4.16 แสดงอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายประจำปี พ.ศ. 2551 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.88 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงร้อยละ 0.84 หรือคิดเป็นร้อยละ 22.69 โดยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่สูงที่สุด คือ ครั้งที่ 6 และ 7 ที่ร้อยละ 3.75 และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ต่ำที่สุด คือ ครั้งที่ 8 ที่ร้อยละ 2.75

ตารางที่ 4.16 อัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ร้อยละ)

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ครั้งที่ออก)	ปี พ.ศ.			2551 เทียบ 2550	
	2549	2550	2551	อัตรา	อัตราการเปลี่ยนแปลง
ครั้งที่ 1	4.25	4.75	3.25	-1.5	-31.58
ครั้งที่ 2	4.5	4.5	3.25	-1.25	-27.78
ครั้งที่ 3	4.75	4	3.25	-0.75	-18.75
ครั้งที่ 4	5	3.5	3.25	-0.25	-7.14
ครั้งที่ 5	5	3.25	3.5	0.25	7.69
ครั้งที่ 6	5	3.25	3.75	0.5	15.38
ครั้งที่ 7	5	3.25	3.75	0.5	15.38
ครั้งที่ 8	5	3.25	2.75	-0.5	-15.38
เฉลี่ย	4.81	3.72	2.88	-0.84	-22.69

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในการดูแลรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบายให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการผ่านเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงิน (Monetary Policy Instruments) ต่าง ๆ ดังนี้

1. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (Reserve Requirement)

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามกฎหมายโดยเฉลี่ยรายปี (ซึ่งเริ่มต้นในวันพุธและสิ้นสุดในวันอังคารของสัปดาห์ที่สองถัดมา) เป็นสัดส่วนต่อค่าเฉลี่ยของฐานเงินฝากหรือหนี้สินในปีก่อนหน้า และสามารถโอนเงินสำรองบางส่วนข้ามปีก็ได้ ฐานเงินฝาก หรือหนี้สินที่ต้องนำมารวมเพื่อคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องที่ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรง ได้แก่ ยอดรวมเงินฝากทุกประเภท ยอดรวมเงินกู้ยืมจากต่างประเทศที่ครบกำหนดใน 1 ปี และยอดรวมเงินกู้ยืมที่มีการจ่ายผลตอบแทนอ้างอิงกับตัวแปรหรือมีอนุพันธ์ทางการเงินแฝง ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์สภาพคล่อง ดังต่อไปนี้ 1) เงินฝากที่ ธพท. ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 (โดยในส่วนนี้ สามารถนับรวมเงินสดที่ศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ได้ไม่เกินร้อยละ 0.2)

2) เงินสดในมือธนาคารพาณิชย์ไม่เกินร้อยละ 2.5 3) หลักทรัพย์ที่ปราศจากภาวะผูกพันในส่วนที่เหลือ

จากตารางที่ 4.17 แสดงการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในช่วงปี พ.ศ. 2549-255 พบว่าสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี พ.ศ. 2551 มีจำนวน 1,814,340 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 484,951 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 36.48 โดยสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ในส่วนของหลักทรัพย์ซึ่งปราศจากภาวะผูกพันมีปริมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.78 ของสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ซึ่งมีสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรง จำนวน 426,658 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.52 ของสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงของธนาคารพาณิชย์ในส่วนประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 18,441 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.52 ทำให้มีสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์ประจำปี พ.ศ. 2551 จำนวน 1,387,682 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 76.48 ของสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกินของธนาคารพาณิชย์ในส่วนประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าเพิ่มขึ้น 466,509 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.64

ตารางที่ 4.17 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

การดำรงสินทรัพย์	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2549 เทียบ 2541	
สภาพคล่อง	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. ส่วนประกอบสินทรัพย์สภาพคล่อง					
1.1 หลักทรัพย์ซึ่งปราศจาก					
ภาวะผูกพัน	962,029.00	1,138,060.00	1,610,808.00	472,748.00	41.54
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	83.80	85.61	88.78		
1.2 เงินฝากที่รพท.	69,168.00	70,374.00	72,163.00	1,789.00	2.54
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	6.03	5.29	3.98		
1.3 เงินสดที่ธนาคารพาณิชย์	116,806.00	120,956.00	131,370.00	10,414.00	8.61
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	10.17	9.10	7.24		

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

การดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่อง	ปีงบประมาณ				อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
	2549	2550	2551	2549 เทียบ 2541	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
2. สินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้อง ดำรง	404,787.00	408,217.00	426,658.00	18,441.00	4.52
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	35.26	30.71	23.52		
3. สินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกิน	743,217.00	921,173.00	1,387,682.00	466,509.00	50.64
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	64.74	69.29	76.48		
สินทรัพย์สภาพคล่องทั้งระบบ	1,148,003.00	1,329,389.00	1,814,340.00	484,951.00	36.48
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00		

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

2. การดำเนินการผ่านตลาดการเงิน (Open Market Operations: OMOs)

ในการดำเนินการผ่านตลาดการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย จะปรับสภาพคล่องโดยการเข้าทำธุรกรรมในตลาดการเงิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระดับเงินสำรองของระบบสถาบันการเงิน (Banks' Reserves หรือ เงินฝากของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทย) และมีผลต่อเนื่องถึงอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน

การดำเนินการผ่านตลาดการเงินเป็นเครื่องมือหลักในการรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย และในการดูแลให้สภาพคล่องในระบบมีเพียงพอต่อความต้องการของระบบธนาคารพาณิชย์ในการดำรงเงินสำรอง (สินทรัพย์สภาพคล่องในส่วนที่เป็นเงินฝากกระแสรายวันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย) และการชำระบัญชี (Demand for Settlement Balance) ธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินการผ่านเครื่องมือการดำเนินการผ่านตลาดการเงินหลัก 5 ช่องทาง ดังนี้

2.1 การทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase Operations)

ธนาคารแห่งประเทศไทยทำธุรกรรมซื้อคืน และขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี เพื่อปรับสภาพคล่องของระบบให้เหมาะสม (Fine-tuning operation) ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีในการทำการดำเนินการผ่านตลาดการเงิน เป็นธุรกรรมที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาตลาดเงิน

จากตารางที่ 4.18 แสดงการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี และตารางที่ 4.19 แสดงอัตราผลตอบแทนของการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีในช่วงปี พ.ศ. 2551

พบว่าธุรกรรมซื้อคืน และขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีของธนาคารแห่งประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2551 มีวงเงินที่เสนอ 45,360,050.00 ล้านบาท และวงเงินที่ได้รับจัดสรร 43,441,962.00 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95.77 ของวงเงินที่เสนอ โดยที่อัตราผลตอบแทนต่ำสุดที่เสนอเฉลี่ยคือร้อยละ 3.38 ผลตอบแทนสูงสุดที่เสนอเฉลี่ยคือร้อยละ 3.41 อัตราผลตอบแทนต่ำสุดที่ได้รับเฉลี่ยคือร้อยละ 3.38 อัตราผลตอบแทนสูงสุดที่ได้รับเฉลี่ยคือร้อยละ 3.39 อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยที่ประมูลได้เฉลี่ยคือร้อยละ 3.38 ซึ่งธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีของธนาคารแห่งประเทศไทย ระยะเวลาของธุรกรรม 1 วัน มีวงเงินที่เสนอสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 77.31 ของวงเงินที่เสนอในธุรกรรมซื้อคืน และขายคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีของธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งหมด และวงเงินที่ได้รับจัดสรรในสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 79.58 ของวงเงินที่ได้รับจัดสรรธุรกรรมซื้อคืน

ตารางที่ 4.18 การทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีในช่วงปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ระยะเวลาธุรกรรม	การทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี				
	วงเงินที่เสนอ		วงเงินที่ได้รับการจัดสรร		สัดส่วนที่ได้รับ
	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	
1 วัน	35,068,400	77.31	34,570,542	79.58	98.58
7 วัน	5,556,200	12.25	4,929,743	11.35	88.73
14 วัน	4,680,750	10.32	3,905,977	8.99	83.45
30 วัน	27,900	0.06	10,300	0.02	36.92
รวม	45,360,050	100	43,441,962	100	95.77

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.19 อัตราผลตอบแทนของการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีในช่วงปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ร้อยละ)

ระยะเวลาธุรกรรม	อัตราผลตอบแทนของการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี				
	อัตราผลตอบแทนที่เสนอ		อัตราผลตอบแทนที่รับ		อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย
	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	
1 วัน	98.58	3.38	3.38	3.38	3.38
7 วัน	88.73	3.39	3.42	3.39	3.39
14 วัน	83.45	3.38	3.42	3.38	3.38

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

(หน่วย: ร้อยละ)

ระยะเวลาธุรกรรม	อัตราผลตอบแทนของการทำธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี				
	อัตราผลตอบแทนที่เสนอ		อัตราผลตอบแทนที่รับ		อัตราผลตอบแทน ตัวเฉลี่ย
	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	
30 วัน	36.92	3.44	3.69	3.44	3.44
รวม	95.77	3.38	3.41	3.38	3.39

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.2 การทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาล

ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถปรับสภาพคล่องในระบบเป็นการถาวรโดยการซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลกับ Outright Primary Dealers โดยปกติธนาคารแห่งประเทศไทยจะปล่อยสภาพคล่อง ผ่านช่องทางนี้เพื่อรองรับเงินสดหมุนเวียนในระบบที่เพิ่มขึ้นอย่างถาวรตามการเติบโตของเศรษฐกิจ

จากตารางที่ 4.20 แสดงการทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2551 พบว่าการทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลประจำปี พ.ศ. 2551 มีวงเงินที่เสนอ 87,665.00 ล้านบาท และวงเงินที่ได้รับจัดสรร 57,355.00 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 65.43 ของวงเงินที่เสนอ ซึ่งการทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลครั้งที่ 5 มีวงเงินที่เสนอสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 41.07 ของวงเงินที่เสนอในการทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลทั้งหมด และวงเงินที่ได้รับจัดสรรสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 33.75 ของวงเงินที่ได้รับจัดสรรในการทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลทั้งหมด

ตารางที่ 4.20 การทำธุรกรรมซื้อขายขาดหลักทรัพย์รัฐบาลในช่วงปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ครั้งที่ออก	ธุรกรรมซื้อ/ขายหลักทรัพย์รัฐบาล				
	วงเงินที่เสนอ		วงเงินที่จัดสรร		สัดส่วนที่ได้รับ (ร้อยละ)
	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	
ครั้งที่ 1	7,159.00	8.17	7,109.00	12.39	99.3
ครั้งที่ 2	6,657.00	7.59	5,317.00	9.27	79.87
ครั้งที่ 3	12,541.00	14.31	8,739.00	15.24	69.68

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ครั้งที่ออก	ธุรกรรมซื้อ/ขายหลักทรัพย์รัฐบาล				
	วงเงินที่เสนอ		วงเงินที่จัดสรร		สัดส่วนที่ได้รับ
	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	
ครั้งที่ 4	4,008.00	4.57	3,048.00	5.31	76.05
ครั้งที่ 5	36,008.00	41.07	19,359.00	33.75	53.76
ครั้งที่ 6	1,688.00	1.93	244	0.43	14.45
ครั้งที่ 7	8,675.00	9.9	4,442.00	7.74	51.2
ครั้งที่ 8	8,691.00	9.91	8,091.00	14.11	93.1
ครั้งที่ 9	2,238.00	2.55	1,006.00	1.75	44.95
รวม	87,665.00	100	57,355.00	100	65.43

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงิน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนดวงเงินการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยแต่ละประเภท โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับภาวะตลาดในแต่ละช่วง และคำนึงถึงกำหนดการออกพันธบัตรภาครัฐด้วย

จากตารางที่ 4.21 แสดงการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 896,702.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลง 454,702.98 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 33.65 และเมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ถือพบว่าสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน เป็นกลุ่มผู้ถือที่พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีมูลค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.41 ของมูลค่าการออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.21 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

การออกพันธบัตรธนาคาร แห่งประเทศไทย	ปีงบประมาณ				
	2549	2550	2551	2551 เทียบ 2550	
	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
1. สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน	225.8	22,421.00	0	-22,421.00	-100
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.016225	1.659088	0		
2. สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน	580,965.42	586,913.79	425,165.74	-161,748	-27.56
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	41.74607	43.4299	47.41		
3. สถาบันการเงินอื่น	263,039.50	173,615.64	79,850.37	-93,765.27	-54.01
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	18.90106	12.84705	8.9		
4. ธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	49,614.26	37,895.30	19,732.45	-18,162.85	-47.93
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	3.565101	2.804141	2.2		
5. รัฐบาลกลาง	9,530.52	9,750.57	2,447.00	-7,303.57	-74.9
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.684828	0.721514	0.27		
6. รัฐบาลท้องถิ่น	3	3	0	-3	-100
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.000216	0.000222	0		
7. รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบัน การเงิน	1,930.00	29,519.21	18,310.00	-11,209.21	-37.97
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.138683	2.184335	2.04		
8. คราวเรือนและสถาบันไม่ แสวงหากำไร	118,066.45	115,581.05	13,086.97	-102,494.08	-88.68
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	8.483827	8.552658	1.46		
9. ผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ	401.225	2,554.30	2,433.05	-121.25	-4.75
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	0.028831	0.189011	0.27		
10. บัญชีย่อยภายใต้สมาชิก TSD	367,888.84	373,151.13	335,676.42	-37,474.71	-10.04
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	26.43516	27.61209	37.43		
รวม	1,391,665.01	1,351,404.98	896,702.00	-454,702.98	-33.65
คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)	100	100	100		

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.4 สวอปเงินตราต่างประเทศ

การสวอปเงินตราต่างประเทศ (foreign exchange swaps) เป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินนโยบายการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ปรับสภาพคล่องในตลาดเงิน สวอปเป็นเครื่องมือ การดำเนินการผ่านตลาดการเงินที่เสริมกันได้ดีกับเครื่องมือการดำเนินการผ่านตลาดการเงินอื่น ๆ ที่ใช้ตราสารหนี้ในประเทศ โดยเฉพาะในช่วงที่ตราสารหนี้ในประเทศมีจำนวนน้อย

ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศมีลักษณะคล้ายกับธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตร แต่แตกต่างกันตรงที่เงินบาทถูกแลกเปลี่ยนกับเงินตราต่างประเทศ (ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) มีใช้ตราสารหนี้ในประเทศ นอกจากนี้ ธปท. ยังทำธุรกรรม Sell-Buy สวอป เพื่อดูดซับสภาพคล่องออกจากระบบ กับธนาคารพาณิชย์ทั้งในประเทศ (onshore) และต่างประเทศ (offshore) โดยทั่วไปแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยจะทำธุรกรรม Sell-Buy สวอป เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการดูดซับสภาพคล่องผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตร โดยธนาคารแห่งประเทศไทยอาจติดต่อกับธนาคารพาณิชย์โดยตรงหรือติดต่อกับนายหน้า (brokers) และสามารถทำธุรกรรมได้ตลอดวัน

จากตารางที่ 4.22 แสดงการสวอปเงินตราต่างประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าการสวอปเงินตราต่างประเทศระยะเวลา 6 เดือน โดยการเสนอซื้อ (Bid) และการสวอปเงินตราต่างประเทศระยะเวลา 6 เดือน โดยการเสนอขาย (Offer) ประจำปี พ.ศ. 2551 มีการได้กำไรเฉลี่ยต่อครั้งต่อการทำสวอปดอลลาร์สหรัฐอเมริกากับบาทไทยมากที่สุด

ตารางที่ 4.22 การสวอปเงินตราต่างประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

ระยะเวลา	สวอปเงินตราต่างประเทศ(ดอลลาร์สหรัฐอเมริกากับบาทไทย)					
	ปี พ.ศ. 2549		ปี พ.ศ. 2550		ปี พ.ศ. 2551	
	ส่วนต่างที่ได้จาก		ส่วนต่างที่ได้จาก		ส่วนต่างที่ได้จาก	
	ซื้อ (สตางค์)	ขาย (สตางค์)	ซื้อ (สตางค์)	ขาย (สตางค์)	ซื้อ (สตางค์)	ขาย (สตางค์)
1 เดือน	-0.18	-0.03	-4.14	-3.76	2.18	2.95
3 เดือน	-0.61	-0.33	-11.19	-10.45	2.75	4.38
6 เดือน	-1.79	-1.17	-20.12	-19.23	3.56	5.99

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ระยะเวลา	สวอปเงินตราต่างประเทศ(ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาทไทย)			
	2551 เปรียบเทียบ 2550		2551 เปรียบเทียบ 2550	
	ส่วนต่างที่ได้จาก		ส่วนต่างที่ได้จาก	
ชื่อ	ขาย	ชื่อ	ขาย	
(สตางค์)	(สตางค์)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
1 เดือน	6.32	6.71	-152.74	-178.31
3 เดือน	13.95	14.83	-124.6	-141.86
6 เดือน	23.67	25.22	-117.68	-131.14

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.5 การซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน (e-PN Repurchase Operation)

การซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงิน เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการดูดซับสภาพคล่องออกจากระบบ เพื่อช่วยดูแลรักษาอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น สถาบันการเงินที่ต้องการทำธุรกรรมผ่านหน้าต่างนี้ ต้องสมัครเป็นสมาชิก ตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีสัญญาว่าจะขายคืน โดยสถาบันการเงินที่สามารถสมัครได้ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และนิติบุคคลอื่นธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ประเภทอายุตราสารหนี้ ธปท. ได้แก่ 1 วัน 7 วัน 14 วัน 1 เดือน 2 เดือน 3 เดือน และ 6 เดือน ตราสารหนี้ ธปท. ไม่สามารถโอนเปลี่ยนมือ หรือใช้เป็นหลักประกันได้

จากตารางที่ 4.23 แสดงการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน และตารางที่ 4.24 อัตราผลตอบแทนของการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนในช่วงปี พ.ศ. 2551 พบว่าการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนประจำปี พ.ศ. 2551 มีวงเงินที่เสนอ 36,055,310.00 ล้านบาท และวงเงินที่ได้รับจัดสรร 34,969,407.00 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 96.99 ของวงเงินที่เสนอ โดยที่อัตราผลตอบแทนต่ำสุดที่เสนอเฉลี่ยคือร้อยละ 3.34 ผลตอบแทนสูงสุดที่เสนอเฉลี่ยคือร้อยละ 3.37 อัตราผลตอบแทนต่ำสุดที่ได้รับเฉลี่ยคือร้อยละ 3.36 อัตราผลตอบแทนสูงสุดที่ได้รับเฉลี่ยคือร้อยละ 3.38 อัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ยที่ประมูลได้เฉลี่ยคือร้อยละ 3.38 โดยการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย

ไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนระยะเวลาของธุรกรรม 1 วัน มีวงเงินที่เสนอสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 87.23 ของวงเงินที่เสนอในการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนทั้งหมด และได้รับจัดสรรสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 97.80 ของวงเงินที่ได้รับจัดสรรในการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนทั้งหมด

ตารางที่ 4.23 การซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนในช่วงปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ระยะเวลาธุรกรรม	การซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน				
	อัตราผลตอบแทนที่		อัตราผลตอบแทนที่		สัดส่วนที่ได้รับ
	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	จำนวน	สัดส่วน (ร้อยละ)	
1 วัน	31,189,480	86.5	30,502,929	87.23	97.8
7 วัน	2,917,360	8.09	2,813,473	8.05	96.44
14 วัน	1,204,570	3.34	1,140,662	3.26	94.69
1เดือน	697,100	1.93	505,243	1.44	72.48
2เดือน	29,700	0.08	4,900	0.01	16.5
3เดือน	13,900	0.04	2,200	0.01	15.83
6เดือน	3,200	0.01	-	-	-
รวม	36,055,310	100	34,969,407	100	96.99

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.24 อัตราผลตอบแทนของการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืนในช่วงปี พ.ศ. 2551

(หน่วย: ร้อยละ)

ระยะเวลาธุรกรรม	อัตราผลตอบแทนของการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน				
	อัตราผลตอบแทนที่		อัตราผลตอบแทนที่		อัตราผลตอบแทน
	แทนสูงสุด	แทนต่ำสุด	แทนสูงสุด	แทนต่ำสุด	
1 วัน	3.36	3.41	3.36	3.4	3.38
7 วัน	3.38	3.4	3.38	3.39	3.39
14 วัน	3.39	3.4	3.39	3.4	3.4
1เดือน	3.37	3.39	3.36	3.36	3.36

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

(หน่วย: ร้อยละ)

ระยะเวลาธุรกรรม	อัตราผลตอบแทนของการซื้อตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีสัญญาว่าจะขายคืน				
	อัตราผลตอบแทนที่		อัตราผลตอบแทนที่		อัตราผลตอบแทน ถัวเฉลี่ย
	แทนสูงสุด	แทนต่ำสุด	แทนสูงสุด	แทนต่ำสุด	
2เดือน	2.94	2.96	2.69	2.69	2.69
3เดือน	2.9	2.9	2.64	2.64	2.64
6เดือน	2.98	2.98	-	-	-
รวม	3.34	3.37	3.36	3.38	3.38

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

3. หน้าต่างตั้งรับ (Standing facilities)

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน (End-of-Day Liquidity Adjustment Window) ซึ่งเป็นช่องทางที่สถาบันการเงินสามารถกู้หรือให้กู้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ เพื่อปรับสภาพคล่องของสถาบันการเงิน ในช่วงสิ้นวัน โดยสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่องสามารถเข้ามากู้ยืมเงินธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีพันธบัตรเป็นหลักประกัน หรือในกรณีที่สถาบันการเงินมีสภาพคล่องส่วนเกิน ก็สามารถเข้ามาลงทุนธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะออกตราสารแสดงสิทธิในหนี้เพื่อรองรับการลงทุนดังกล่าว (e-PN)

อัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวันจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบายบวกหรือลบด้วยส่วนต่าง (Margin) ขึ้นอยู่กับว่าเป็นการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยหรือ ปล่อยกู้ให้ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยปกติธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดส่วนต่างให้เท่ากับบวกและลบร้อยละ 0.50 อัตราดอกเบี้ยของหน้าต่างสภาพคล่องสิ้นวันจะอยู่ที่ร้อยละ 3.00 และ 3.50 ต่อปี การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยให้อิงกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายทั้งด้านบวกและลบนั้น ก็เพื่อสร้างกลไกที่จะจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยตลาดให้อยู่ในระดับที่รับได้แต่ในขณะเดียวกันยังคงกรอบความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยให้กว้างพอที่จะสร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินปรับสภาพคล่องระหว่างกันในตลาดตามปกติ หน้าต่างปรับสภาพคล่องดำเนินการโดยมี หน้าต่างปล่อยสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน และหน้าต่างดูดซับสภาพคล่อง ณ สิ้นวันเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ

จากตารางที่ 4.25 แสดงหน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวันในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551 พบว่าหน้าต่างปล่อยสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน ประจำปี พ.ศ. 2551 มีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.82 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหน้าต่างปล่อยสภาพคล่อง ณ สิ้นวันประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงร้อยละ

ละ 0.49 หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 11.26 ในส่วนของหน้าต่างดูดซับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน ประจำปี พ.ศ. 2551 มีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.94 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหน้าต่างปล่อย สภาพคล่อง ณ สิ้นวันประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่าลดลงร้อยละ 0.27 หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 8.54

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหน้าต่างปล่อยสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน และหน้าต่างดูดซับสภาพคล่อง ณ สิ้นวันมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยต่อปีแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการปรับสภาพคล่องให้ เป็นไปตามหน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน

ตารางที่ 4.25 หน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวันในช่วงปี พ.ศ. 2549-2551

(หน่วย: ร้อยละ)

หน้าต่างปรับสภาพคล่อง ณ สิ้นวัน	ปี พ.ศ.				2551 เทียบ 2550
	2549	2550	2551		
	อัตราดอกเบี้ย		อัตราการเปลี่ยนแปลง		
1. หน้าต่างปล่อยสภาพ คล่อง ณ สิ้นวัน	6.27	4.31	3.82	-0.49	-11.26
2. หน้าต่างดูดซับสภาพ คล่อง ณ สิ้นวัน	-	3.21	2.94	-0.27	-8.54

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

4.2.1 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยนโยบายกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ

การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยนโยบายกับปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจจะทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยนโยบายกับการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งในที่นี้จะใช้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจอย่างกว้าง โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2544-2551

จากตารางที่ 4.26 แสดงอัตราดอกเบี้ยนโยบายและปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 พบว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายปี พ.ศ. 2551 มีอัตราดอกเบี้ยที่ร้อยละ 3.29 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายปี พ.ศ. 2543 พบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.79 หรือคิดเป็นร้อยละ 119.05 ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายปี พ.ศ. 2551 เมื่ออัตราดอกเบี้ยนโยบายปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 11.64 ส่วนปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,950,105.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,091,474.00 ล้านบาท หรือคิด

เป็นร้อยละ 69.84 ในขณะที่ปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 9.23

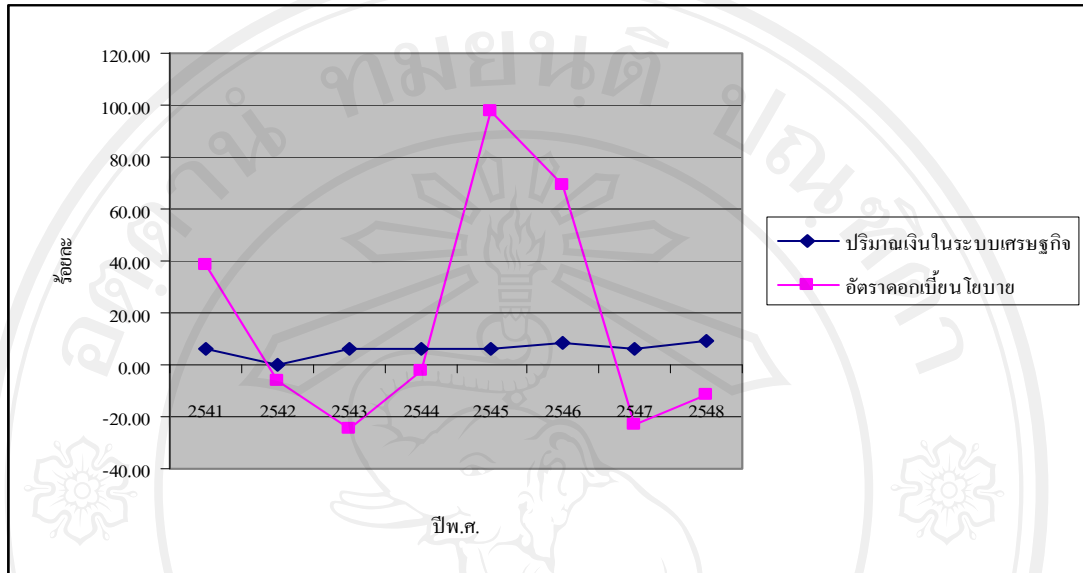
ตารางที่ 4.26 อัตราดอกเบี้ยนโยบายและปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ		อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	
	จำนวน	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	อัตรา (ร้อยละ)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2541	5,858,631.00	9.42	-	-
2542	5,964,477.00	1.81	-	-
2543	6,203,418.00	4.01	1.5	-
2544	6,561,477.00	5.77	2.08	38.33
2545	6,647,163.00	0.13	1.94	-6.29
2546	7,062,321.00	6.25	1.47	-24.29
2547	7,471,427.00	5.79	1.44	-2.36
2548	7,926,921.00	6.1	2.84	97.83
2549	8,573,377.00	8.16	4.81	69.23
2550	9,109,468.00	6.25	3.72	-22.73
2551	9,950,105.00	9.23	3.29	-11.64
2551 เทียบกับ 2541		69.84		119.05

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 4.4 อัตราการขยายตัวของอัตราดอกเบี้ยนโยบายและปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายในช่วงปี พ.ศ. 2544-2551 มีอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น โดยจะอัตราดอกเบี้ยนโยบายในบางปีจะอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2548 และ 2549 ในบางปีจะมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 และในบางปีจะมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2545 2546 2547 2550 และ 2551 ขณะที่ปริมาณเงินในระบบในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีปริมาณเงินในระบบที่เพิ่มขึ้น โดยจะพบว่าปริมาณเงินในระบบในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 และในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2545 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อาจจะมาจากการที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเงินในขณะนั้น

4.2.3 เปรียบเทียบปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเปรียบเทียบปริมาณเงินในระบบกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจะทำการเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นความสอดคล้องระหว่างการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบกับการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งในที่นี้จะใช้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในการแสดงการเปลี่ยนแปลงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

จากตารางที่ 4.27 แสดงปริมาณเงินในระบบกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 พบว่าปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,950,105.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,091,474.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 69.84 ในขณะที่ปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณเงินในระบบปี พ.ศ. 2550 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 9.23 ส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 มีมูลค่า 9,102,785.00 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2541 พบว่าเพิ่มขึ้น 4,476,338.00 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 96.76 ในขณะที่มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี พ.ศ. 2550 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7.18

ตารางที่ 4.27 ปริมาณเงินในระบบและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2541	5,858,631.00	9.42	4,626,447.00	-2.24
2542	5,964,477.00	1.81	4,637,079.00	0.23
2543	6,203,418.00	4.01	4,922,731.00	6.16
2544	6,561,477.00	5.77	5,133,502.00	4.28
2545	6,647,163.00	0.13	5,450,643.00	0.62
2546	7,062,321.00	6.25	5,917,369.00	8.56
2547	7,471,427.00	5.79	6,489,476.00	9.67
2548	7,926,921.00	6.1	7,092,893.00	9.3
2549	8,573,377.00	8.16	7,841,297.00	10.55
2550	9,109,468.00	6.25	8,493,311.00	8.32
2551	9,950,105.00	9.23	9,102,785.00	7.18

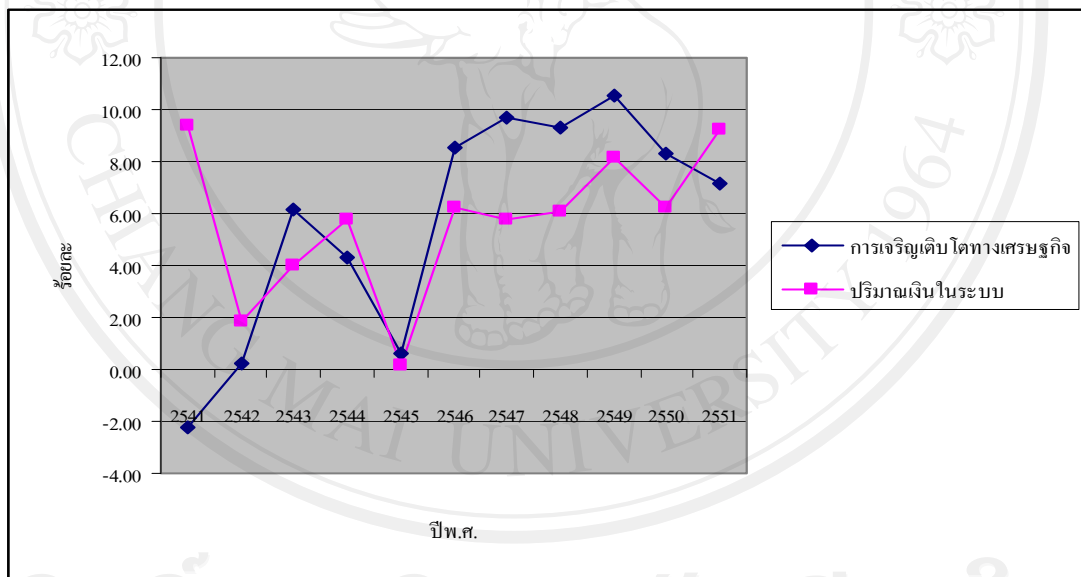
ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ		ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	
	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	จำนวน (ล้านบาท)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
2551 เทียบกับ 2541		69.84		96.76

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 4.5 อัตราการขยายตัวปริมาณเงินในระบบและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปริมาณเงินในระบบในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีปริมาณเงินในระบบที่เพิ่มขึ้น โดยจะพบว่าปริมาณเงินในระบบในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 2543 2544 2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 และในบางปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2542 และ 2545 ขณะที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2541-2551 มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงขึ้น โดยจะพบว่าอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2543

2546 2547 2548 2549 2550 และ 2551 ในบางปีจะมีการเจริญเติบโตสูงขึ้นในอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2544 และ 2545 และในบางปีมีการเจริญเติบโตที่ต่ำลง และอัตราการขยายตัวที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า คือในช่วงปี พ.ศ. 2541 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับปริมาณเงินในระบบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved